

Comentariul operei literare Floare Albastra de Mihai Eminescu

Poezia Floare albastra a fost citita in sedinta Junimii din 7 septembrie 1872, impreuna cu inger si demon si a fost publicata la 1 aprilie 1873 in Convorbiri literare.

Asa cum precizeaza Perpessicius, "Poezia este una din cele mai suave" si apartine ciclului "Iubirii de la Iasi". A facut obiectul a numeroase atacuri si ironii. Incompleta in unul din manuscrisele eminesciene, nu a mai putut fi reconstituita dupa textul tiparit, pierdut.

Aceasta explica faptul ca ultimul vers al poeziei "a facut sa curga multa cerneala. impartind lumea editorilor, in primul rand a istoricilor literari, criticilor si esteticienilor, in doua tabere: una adoptand forma din Convorbiri si editia saraga (1894): Totusi este trist in lume; alta, in frunte cu Ibraileanu si Mihail Dragomirescu, socotind-o greseala de tipar si substituindu-l pe mai corectul, deci nevinovatul: Totul este trist in lume. Perpessicius, adoptand forma lui "totusi", afirma: "Totul este trist in lume e, de buna seama, si simplu si firesc. Dar sfarsitul poeziei e cu mult mai profund. Poate ca in forma aceasta bizara (este vorba de Totusi este trist in lume), asemeni fantanilor adanci, versul ascunde un ochi de lumina, ce trebuie dibuit si desprins, cu atentie, din intuneric".

De asemenea, Perpessicius explica semnificatia titlului poeziei: "Titlul, imprumutat din terminologia liricii germane si indeosebi din Heinrich von Ofterdingen de No-valis, e simbolul idealului inaccesibil".

Poezia face parte, in principal, din marea tema a dragostei, tema ce capata in creatia eminesciana dimensiuni neconfundabile: visul dragostei, dorul de dragoste, dezamagirea, neimplinirea, femeia-inger si chiar misoginismul.

Sunt relevante: Dorinta, Lacul, Floare albastra, si daca..., Te duci, De cate ori, iubito, Pe langa plopii fara sot, Sara pe deal, inger si demon, Scrisorile IV si V etc.

Poezia Floare albastra depaseste tema dragostei. Poezia evoca conditia creatorului, absolutul, reprezentand o sinteza a liricii eminesciene.

Ca specie literara a genului liric poezia este o egloga (idila cu dialog).

Poezia eminesciana este structurata pe doua planuri, si anume: ideea cunoasterii absolute si aceea a cunoasterii terestre. Aceste doua planuri sunt despartite de meditatie poetului din strofa a patra, care contine' germenele ideii din final: Totusi este trist in lume.

Monologul dialogat, utilizat de poet, are rolul de a contura portretul geniului si pe cel al fapturii terestre.

In primele trei strofe universul cunoasterii este definit prin elementele genezei ("intunecata mare"), prin universul de cultura ("campiile Asire") si de creatie ("piramidele-nvechite"). Cea de-a treia

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

strofa sugereaza izolarea poetului care nu isi poate implini idealurile intr-o lume fericita cum este lumea telurica. Dar din strofa a patra aflam ca acest spirit superior accepta invitatia iubitei, iar sentimentul este de intelegere, de interiorizare a rasului si a tacerii: "Eu am ras, n-am zis nimica", deschizandu-se drumul reflectiilor din ultima strofa: "Totusi este trist in lume". Insa existenta geniului care, fiind rapit de frumuseti efemere, da curs chemarii terestre: "si te-ai dus dulce minune!/ s-a murit iubirea noastra/ Floare - albastra! Floare - albastra!...".

Repetitia "Floare-albastra! Floare-albastra" releva intensitatea iubirii, generata de discrepanta dintre iluzie si realitate si accentuata de "totusi".

In plan terestru, iubita-Floare-albastra, este vicleana, ademenitoare si ii promite fiintei dragi o lume plina de bucurii si impliniri: "si de-a soarelui caldura/ Vol. fi rosie ca marul,/ Mi-oi desface de-aur parul/ Sa-ti astup cu dansul gura". Epitetele "frumoasa", "nebuna", "dulce" din versurile exclamative "Ce frumoasa, ce nebuna/ E albastra-mi, dulce floare!" subliniaza exuberanta sentimentului erotic.

Ca si in alte poezii ale lui Eminescu (Dorinta), cadrul natural, in care se petrec gesturile fundamentale ale existentei, este rustic: "Hai in codrul cu verdeata,/ Und-izvoare plang in vale,/ Stanca sta sa se pravale/ In prapastia mareata".

Dar pentru a sugera faptul ca iubirea va ramane in sfera irealizabilului sau ca va fi amanata, poetul utilizeaza verbe la viitor ("vom sedea", "voi cerca", "voi fi rosie", "ne-om da sarutari") precum si constructii conditionale ("de mi-i da o sarutare").

Aceeasi idee este relevata si in Sara pe deal: "Ore intregi spune-ti-voi cat imi esti draga!// Ne-om razima capetele-unul de altul/ si surazand vom adormi sub inaltul,/ Vechiul salcam. - Astfel de noapte bogata/, Cine pe ea n-ar da viata lui toata?"

Versurile exprima o dragoste pura, angelica. Pauza pe masura ultimului vers si interogatia evoca fericirea, dar si nostalgia neimplinirii decat in vis.

In Floare-albastra, limbajul este direct si familiar, conferind poeziei un ton sagalnic, intim: "Cui ce-i pasa ca-mi esti drag?", "s-apoi cine treaba are!". Pornindu-se de la formele populare ale unor cuvinte se ajunge la efecte stilistice foarte rafinate, cum sunt inversiunile: "de-aur parul", "albastra-mi dulce floare".

Remarcam ca planului teluric ii corespund epitetele ornante, in timp ce epitetele din planul spiritual au valoare de simbol: "Campiile Asire", "piramidele-nvechite".

Epitetul "dulce" isi schimba pe rand valoarea stilistica si gramaticala (adverb, adjectiv): "dulce netezindu-mi parul", "dulce floare", "dulce minune".

De asemenea, trairea intensa, care conduce la nostalgii ("si te-ai dus, dulce minune"), este conturata in epitetul simbolic "dulce" cu valoare de metafora, din sintagma "dulce minune",

La nivelul versificatiei se poate vorbi de un motiv muzical datorat masurii metrice si alternantei de

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

vocale: "- Iar te-ai cufundat in stele/ si in nori si-n ceruri nalte?/ De nu m-ai uita incalte,/ Sufletul vietii mele".

Formele populare ale unor verbe si pronume ("nime-n lume n-o sa stie") sugereaza eternitatea iubirii.

Eminescu nu gaseste si nu a gasit niciodata iubirea pamanteana. "El proiecteaza in versurile sale un fel de tristete metafizica pentru adevarata iubire ce nu apartine acestei lumi". Iubirea imaginara, extraterestra, absoluta, ireala este simbolizata prin "floare-albastra".

Ultima strofa este relevanta pentru sugerarea ideii ca poetul renunta total la dragoste, la speranta de a regasi dragostea. Repetarii chemarii "florii - albastre" i se opune versul final "Totusi este trist in lume", vers care confirma imposibilitatea iubirii pamantene. G Calinescu citeaza, in Viata lui Minai Eminescu, in capitolul "Eminescu si dragostea", o declaratie atribuita poetului referitoare la conceptiile acestuia privind iubirea: "In ce ma priveste pe mine, apoi desi am fost de multe ori indragostit, dar sa va spun drept eu n-am iubit niciodata.

Eu ma inselam pe mine insumi luand drept dragoste dorinta de dragoste, adica aceea de a ingenunchia inaintea unei femei frumoase, pe care mi-o zugraveam imaginatiei si simturilor mele. Dar odata si odata tot pare-mi-se ca am suferit mult, probabil din cauza ca aceea pe care o iubeam nici n-a vrut sa stie de iubirea si de sperantele nascute in sufletul meu. Ce am gasit eu in acea fiinta - nu stiu, nici nu vreau sa ma gandesc la asta. Nu analizez, stiu una si . buna, ca intreaga fiinta as fi dat-o bucuros pentru dansa si, vezi, asta imi este de ajuns".

Aspiratia spre fericirea absoluta, ce nu poate fi atinsa pe pamant, il conduce pe poet spre lumea cosmica - stele, cer, poezia Floare albastra anticipand Luceafarul.

Analizand transpunerea conceptelor lui V. Hugo si Novalis in Floare albastra, autorul studiului (mentionat mai sus) citeaza printre elementele de originalitate eminesciana descrierea peisajului naturii - prin evocarea padurii, a izvoarelor, a stancilor, lumina, luminisul, lacul, tufele de mure, soarele si luna, "adica peisajul natal al poetului, in toata frumusetea si naturalitatea lui, ce apare atat de des in opera sa". Este de siemnalat si ipostaza ambiantei in care se misca "mititica" - "Voi fi rosie ca marul", spontaneitatea si naturalitatea* jocului: "Eu pe-un fir de romanita/ Voi cerca de ma iubesti". Astfel locul si fiinta iubita nu sunt abstractiuni.

Ne-am marginit in a sugera cateva posibilitati de interpretare a textului eminescian, ele fiind mult mai multe. Ceea ce trebuie sa retinem insa este conceptia lui M. Eminescu in ceea ce priveste legatura cu literatura universală, conceptie exprimata in articolul din ziarul Timpul din 8 mai 1880, cu titlul Notite bibliografice: "Nu in imitarea formelor straine consta adevarata propasire.

Luati de la straini gustul de-a pili si a lucra cu dalta toate scrierile voastre, luati de la ei iubirea de adevar, lipsa de suficienta, respectul ce ei il au atat pentru obiectul pe care-l trateaza, cat si pentru publicul caruia se adreseaza. Dar o adevarata literatura trainica, care sa ne placa noua si sa fie

originala pentru altii, nu se poate intemeia decat pe graiul viu al poporului nostru propriu, pe traditiile, obiceiurile si istoria lui, pe geniul lui".

Poetul subliniaza, mai departe, ca tot ce se realizeaza in afara geniului national "nu va avea valoare si trainicie, nici pentru noi, nici pentru strainatate".

Poezia Floare - albastra este o creatie ce poate fi considerata model in ceea ce priveste conceptia eminesciana privind intruchiparea unei literaturi adevarate, originale.